Balans in Leefbaarheid

Coalitieakkoord 2018-2022

Nieuw Liberaal Vlieland
&
GroenWit

Voorwoord

Na de verkiezingsuitslag van 21 maart 2018 lag eigenlijk maar één coalitie voor de hand. Nieuw Liberaal Vlieland (met vier zetels de grootste partij) en GroenWit (met drie zetels de grootste winnaar) waren het in de informatie dan ook snel eens over dat zij moesten proberen een coalitie te formeren.
Ook die formatie verliep vlot en voor beide partijen naar tevredenheid. Nieuw was dat het akkoord, door delen aan deeltafels voor te bereiden, 'fractiebreed' werd opgesteld. Het eindresultaat kon daarmee op voorhand op breed draagvlak rekenen.
Met trots presenteren wij u hierbij dan ook het resultaat van die formatie: een akkoord op hoofdlijnen over de ambities en koers waarover NLV en GroenWit het eens zijn.

Als er iets de rode draad in onze ambities en in dit akkoord is, is dat het thema 'leefbaarheid'. De opgaven en kansen waar wij als gemeente voor staan, draaien direct of indirect eigenlijk allemaal om de leefbaarheid op ons eiland.
Hoe behouden we het onderwijs en daarmee de toekomst? Hoe waarborgen we de zorg voor jong en oud? Hoe zorgen we dat jong en oud hier betaalbaar kan (blijven) wonen? Hoe bewaken we de balans tussen economie en toerisme aan de ene kant, maar behoud van ons eigene, de rust, natuur en ruimte aan de andere kant?
Door het toerisme kan Vlieland een veel hoger voorzieningenniveau realiseren dan vergelijkbare gemeenten. Dit voorzieningenniveau (zwembad, zorgcentrum) is er ten behoeve van de Vlielander en de gast. Unieke projecten als de Jutter of de zorgbuurt maken echt een verschil. Misschien mogen we best eens wat trotser zijn op wat we als kleine gemeente weten te realiseren.

Ook de komende bestuursperiode zullen we ons blijven inzetten om die leefbaarheid te behouden en te versterken. Daarvoor bepalen we in dit akkoord onze ambities en de richting. Maar daarmee zijn we er niet. Het is 'slechts' de richting. Bovendien dienen opgaven en kansen zich continu en niet eens per vier jaar aan.

Met vertrouwen zien wij als coalitie die opgaven en kansen voor de komende bestuursperiode tegemoet. Voor het nieuwe college dragen wij *Rients Hoekstra* en *Elsje de Ruijter* als fulltime wethouders voor. Met een nieuwe coalitie en een nieuw college willen we samen met de Vlielanders werken aan het behoud van de leefbaarheid op ons mooiste stukje Nederland.

Dick Visser (fractievoorzitter Nieuw Liberaal Vlieland)

Hedwig de Lang-Rodenhuis (fractievoorzitter GroenWit)

Algemeen

Doel van dit coalitieakkoord is duidelijkheid over ambities en richting voor onze gemeente voor de periode 2018-2022. Dat doen we door voor de thema's *onderwijs*, *zorg*, *wonen*, *economie & toerisme*, *verkeer & vervoer*, *duurzaamheid* en *kunst & cultuur* onze ambities te presenteren aan de hand van (1) wat we willen bereiken en (2) wat we daarvoor gaan doen.

Wij beperken ons in dit coalitieakkoord bewust tot de hoofdlijnen. Omdat de uitvoering in eerste instantie aan het college is, maar belangrijker nog, omdat we als gemeente samen met de Vlielanders aan onze ambities willen werken. Daarbij past geen 'dichtgetimmerd' akkoord, maar ruimte om samen met inwoners en partners te werken aan het 'hoe'. Soms betekent dat dus dat we alleen het doel vastleggen en (nog) niet wat we daarvoor gaan doen.

Wij vragen het college dit akkoord uit te werken in een collegeprogramma en vervolgens in de (kader)begroting(en) voor 2019 (en verder) te zorgen voor de financiële vertaling van onze ambities.

Bestuur & organisatie beschouwen wij als ondersteunend aan en voorwaardelijk voor de inhoudelijke opgaven/thema's en bespreken we daarom hier vooraf.

Bestuur & organisatie

Randvoorwaarde voor de realisatie van onze doelen is een slagvaardig zelfstandig gemeentebestuur. De veranderende samenleving en opgaven vragen om een zich continu ontwikkelende en professionaliserende overheid. Als het gaat om dienstverlening maar ook als het gaat om onze wijze van beleidsontwikkeling. Voor de komende periode vraagt met name de implementatie van de Omgevingswet om een omslag in denken en handelen.

Wat willen we bereiken?

- Een zelfstandige gemeente blijven die zijn eigen beleid blijft maken
- Een beter geïnformeerde samenleving over wat we als gemeente waarom doen
- Striktere handhaving van regelgeving

Wat gaan we daarvoor doen?

- Continueren van de samenwerking in Waddenverband en die waar mogelijk in de uitvoering intensiveren
- Grip blijven houden op samenwerkingsverbanden
- Beter (extern) communiceren vanuit de gemeente naar de samenleving, budget vrijmaken voor een communicatiemedewerker
- Beter, actiever en vroegtijdiger (intern) communiceren van college naar raad over met name de grote projecten
- Inzet van BOA's en een jaarlijkse evaluatie van handhaving in de raad

Onderwijs

Behoud van goed onderwijs is cruciaal voor Vlieland. Voor onze kinderen, voor onze toekomst, maar ook voor de leefbaarheid, de werkgelegenheid, onze samenleving. Met de nieuwe Jutter en de verzelfstandiging van het onderwijs zijn de randvoorwaarden gecreëerd. Samen staan we voor de opgaven van het dalende leerlingenaantal en de onder druk staande kwaliteit.

Wat willen we bereiken?

- Behoud van kwalitatief goed primair en voortgezet onderwijs op Vlieland

- Behoud van kwalitatief goede kinderopvang op Vlieland

Wat gaan we daarvoor doen?

- Betrokken blijven bij het bestuur van de school in de rol van extern toezichthouder en samenwerken met het stichtingsbestuur aan het door ontwikkelen van het ingezette proces, gericht op de kwaliteitsverbetering, in de volle omvang
- In waddenverband (via samenwerkingsverband De Waddeneilanden) aandacht van het rijk blijven vragen voor de specifieke onderwijsproblematiek van de Waddeneilanden, met name voor wat betreft leerlingenaantallen

- Stimuleren van het oprichten/in stand houden van een professioneel bestuur voor de kinderopvang

Zorg

Niet minder van belang voor de leefbaarheid op ons eiland is de zorg. Wij moeten hier goed verzorgd oud kunnen worden. Met de komst van de zorgbuurt als opvolger van de Uiterton wordt een belangrijke stap gezet. Maar daarmee zijn we er niet. Zorg gaat om jong en oud. We zetten ons in voor het behoud van goede zorg op Vlieland voor iedereen die dat nodig heeft.

Wat willen we bereiken?

- Kwalitatief goede zorg op Vlieland voor iedereen die dat nodig heeft, jong en oud
- Behoud van tandheelkundige zorg op Vlieland
- Realisatie van de Zorgbuurt Vlieland binnen deze bestuursperiode

Wat gaan we daarvoor doen?

- Mogelijkheden onderzoeken voor tandheelkundige zorg op het eiland (bijvoorbeeld een mobiele tandarts)
- Middels goede communicatie zullen we de Vlielanders op de hoogte houden van de ontwikkelingen in de zorg.

Wonen

De woningmarkt op Vlieland is uniek. Stagnatie in de doorstroming aan de onderkant van de markt en prijsdruk op woningen hebben als effect dat het voor starters en groepen met een laag of middeninkomen moeilijk is zich te vestigen op de woningmarkt. Tegelijk is het, voor een blijvend vitale gemeenschap op ons eiland, van groot belang ook deze groepen te huisvesten.

Wat willen we bereiken?

- Voldoende geschikte woonruimte voor jonge mensen, kleine huishoudens en de middenklasse

Wat gaan we daarvoor doen?

- Een goede mix realiseren van huur- en koopwoningen
- Een antispeculatie-beding opnemen voor nieuwe koopwoningen
- Onderzoeken en bevorderen van de doorstroming op de woningmarkt
- Zo snel mogelijk (naast de bouw van woningen op de zorgbuurt) bouwen van (minimaal de helft koop-)woningen op de locatie Zeester.
- Toewijzingsbeleid voor woningen op de zorgbuurt ontwikkelen

Economie & toerisme

Toerisme is de kurk waar de economie van ons eiland op drijft. Het maakt ook dat we ons hoge voorzieningenniveau kunnen waarborgen. De gasten (en wij!) waarderen onze rust, ruimte en kleinschaligheid. Het is een continue opgave het evenwicht tussen de leefbaarheid voor de Vlielander en de eilandbeleving van onze gast te bewaken.

Wat willen we bereiken?

- Behoud van balans tussen toerisme, eilanders en gasten: seizoensverbreding, geen uitbreiding van het aantal bedden, kwaliteit in plaats van kwantiteit
- Meer kinderen en jongeren naar het eiland
- Gezonde bedrijfsvoering en professioneel bestuur van de verschillende stichtingen
- Perspectief op werk voor jonge eilanders op het eiland, naast het toerisme

Wat gaan we daarvoor doen?

- Uitvoering geven aan en evalueren van het toeristisch beleidsplan
- Stimuleren van/behoud van groepsaccommodaties op het eiland
- Onderzoeken van de mogelijkheden om meer kinderen en jongeren naar het eiland te trekken
- Onderbrengen van stichtingen onder kwalitatief bestuur en faciliteren van de professionalisering van bestuur en bedrijfsvoering
- Stimuleren van alternatieve werkgelegenheid op Vlieland naast het toerisme

Verkeer & vervoer

Verkeer & vervoer gaat over het vervoer van en naar, maar ook het vervoer op ons eiland. De veerboot is de levensader van Vlieland. Zowel wij als onze gasten willen duidelijkheid en regelmaat in de dienstregeling. Op het eiland willen we ons autoluwe karakter versterken.

Wat willen we bereiken?

- Een dienstregeling van de veerboot die aansluit op de behoefte van eilander en toerist
- Versterking van het open en vriendelijke karakter van de Veerdam en het havenplein
- Versterking van het autoluwe karakter van het eiland
- Minder auto's in de Dorpsstraat

Wat gaan we daarvoor doen?

- Inzetten op het optimaliseren van de dienstregeling (in kwantiteit én kwaliteit) met name in de weekenden
- Inzetten op vermindering en niet meewerken aan uitbreiding van het aantal hekwerken rondom de Veerdam
- Het ontheffingenbeleid evalueren
    - Duidelijkere regels en informatievoorziening over die regels
    - Eventueel verscherpen toekenning ontheffingen
- Aanpassen parkeerplaatsen zodat auto's meer uit het zicht zijn
- De mogelijkheden voor parkeren aan de noordzijde van de Vlaminghweg onderzoeken
- Onderzoek van behoefte en mogelijkheden voor een extra bushalte bij de jachthaven
- Verbreding van het fietspadennet berekend op het huidige en toekomstige gebruik
- Bloktijden evalueren

Duurzaamheid

Het ambitiemanifest bleek niet langer realistisch. Doel is nu om in 2020 CO2-neutraal te zijn. We willen ons samen met de Vlielanders richten op haalbare duurzaamheidsmaatregelen. De opgave is fors, maar we zien kansen: de nieuwbouw van woningen, de grote betrokkenheid en de verschillende initiatieven uit de samenleving.

Wat willen we bereiken?

- CO2-neutraal zijn in 2020
- Zoveel mogelijk duurzame energie opgewekt op het eiland
- Efficiënter energieverbruik op het eiland

Wat gaan we daarvoor doen?

- De nieuw te bouwen woningen zo duurzaam mogelijk, zo mogelijk gasloos
- Zonnepanelen toestaan binnen het beschermd dorpsgezicht, mits niet vanuit de Dorpsstraat zichtbaar

Kunst & cultuur

Centraal in dit thema staat het behoud van het kleinschalige en van onze eigen tradities: de Vlielander cultuur. Bijzondere aandacht vraagt de toekomst van onze begraafplaats en de belangrijke functie van ons kerkgebouw.

Wat willen we bereiken?

- Behoud van kleinschaligheid van kunst- en cultuurevenementen op het eiland
- Uitbreiding van de begraafplaats en een toekomstvisie hierop
- Behoud van de sociale functie van het kerkgebouw

Wat gaan we daarvoor doen?

- Stimuleren van (kleine!) festival-achtige evenementen in voor- en naseizoen
- Kiezen voor kleinschaligheid en kwaliteit, in stand houden van waardevolle tradities en (culturele) instellingen.
- Parkeerplaats naast de begraafplaats verplaatsen naar de Willem de Vlaminghweg en dit terrein gebruiken voor uitbreiding van de begraafplaats
- Onderzoek naar de toekomstige exploitatie van het kerkgebouw